

Lærer for Livet – erindringer fra arbejdet i skolen

Inspiration og råd til forfattere af erindringer om livet som børnehaveklasseleder, lærer og skoleleder

Inspiration

Herunder finder du en række emner beregnet som inspiration til skrivning af erindringer. Vælg de temaer ud, som du synes er spændende at skrive om. Du behøver **ikke** skrive om dem alle. Du kan skrive om et helt liv, en særlig begivenhed, en epoke du især husker. Du kan skrive langt eller kort. Du bestemmer selv. Skriv sammenhængende – ikke blot som besvarelse af inspirationspunkterne. Både faktuelle og mere holdningsbårne fortællinger er velkomne. Du kan tænke over, hvad der har forandret sig, og hvordan det forandrede sig, og hvad der **ikke** har forandret sig synderligt. Du er også velkommen til at reflektere over, hvorfor det er sådan.

Om dig selv

Personlige data som dit fulde navn (især af hensyn til arkivet), din fødeby og dit fødeår. Hvor voksede du op?

Din nærmeste familie

Fortæl kort om dine forældre og din opvækst. Er eller har der været andre lærere i din familie? Hvem? Fx ægtefælle/parter, forældre, søskende. Hvordan var din egen skolegang? Har den præget dit syn på det at være lærer? Hvis du var gift eller levede sammen med en anden, var han/hun så også ansat i skolen? Mødte I hinanden på seminariet, på jeres arbejdsplads?

Uddannelse

Du kan fortælle om din uddannelse, om hvor og hvornår blev du uddannet, hvad der motiverede dig til at blive lærer, om du har taget en anden uddannelse først, og hvilke linjefag/specialiseringer du har. Din oplevelse af det indbyrdes forhold mellem de lærerstuderende og forholdet til seminariets lærere er også interessant.

Din arbejdsplads og ansættelsesforhold

Skriv gerne om dine ansættelsesforhold: hvor og hvor længe har du arbejdet? Fortæl om løn og øvrige arbejdsvilkår, relationer til kolleger, skoleinspektør/rektor/skoleleder. Hvordan tacklede man forskellighed på din arbejdsplads? Beskriv gerne en typisk arbejdsdag. Var der "hakkeorden" på skolen? Hvad var de mest markante forandringer i dit arbejdsliv?

Undervisning

Du kan skrive om din undervisning: hvilke fag du underviste i, og hvilke du holdt mest af – og hvorfor. Om du havde andre roller eller hverv end undervisningsopgaven, fx skolebibliotekar, gårdvagt, konsulent, vejleder, skolepsykolog, skoleleder, lærerrådsformand, tillidsrepræsentant.

Hvor meget tid brugte du på henholdsvis forberedelse og efterbehandling alene og/eller sammen med kolleger, og selve undervisningen? Har du deltaget i lejrskoler, emneuger eller lignende – hvordan var det?

Fortæl om hvilke undervisningsformer og – metoder har du brugt, fx forelæsninger, overhøringer, grupper, holddeling, projekt- og emnearbejde, undervisningsdifferentiering. Hvorfor og hvordan? Du må gerne komme ind på, hvilke undervisningsmidler, du har brugt i undervisningen (bøger, medier, tekniske hjælpemidler) – og i hvilke fag. Reflektér gerne over, hvilke overvejelser, der lå bag, og hvad det resulterede i.

Forholdet mellem eleverne som individer og som grupper af drenge og piger i dine klasser er et væsentligt emne, både pædagogisk og socialt. Nogle steder har man måske haft kønsopdelt undervisning – i perioder, i nogle eller i alle fag. Hvad kunne være årsagen til, at det var eller ikke var sådan? Hvordan oplevede du børnenes fællesskaber, venskaber, fjendskaber ... Hvordan var eleverne placeret i klassen, hvem bestemte, hvor de skulle sidde?

Har du anvendt pædagogiske prøver og test? Hvad var deres begrundelse og udbytte? Hvordan foregik terminsprøver og afsluttende prøver? Hvordan foregik uddeling af karakterer, evt. flidspræmier o. lign.?

Traditioner og vaner

”Dagligdagen” er et velkendt fænomen, men uhyre svær at få greb om ved læsning af arkivalier. Eftertiden vil være interesseret i, hvordan en typisk dag eller uge formede sig, og hvad du havde du med i tasken – og i madpakken, hvordan du, kollegerne og eleverne gik klædt, hvad I havde af små vaner eller ritualer. Måske var der regler om rygning – måske var der ingen!

Blev særlige begivenheder (fester, højtider, historiske begivenheder) markeret på skolen? Fx første skoledag, sidste skoledag, afsluttende prøver, jul, fastelavn, skolekomedier. Havde I andre former for traditioner eller vaner på den skole, hvor du arbejdede?

Hierarkiet

Fortæl om forholdet til eleverne, fx omgangstonen – blev der sagt De eller du? Fornavn eller efternavn? Var lærerne elevernes kammerater, var de autoritetsfigurer ... Lavede eleverne ”ballade” eller drillede lærerne? Hvordan opretholdt du og dine kolleger disciplin og orden – og hvad skete der, når disciplinen blev brudt?

Forholdet til elevernes forældre – forældremøder, skole -hjem-samtaler med eller uden elever Hjemmebesøg? Fester? Kontakt med forældre uden for skolen?

Hierarki blandt kolleger/forholdet mellem ledelse og medarbejdere.

Fysiske rammer

Fortæl om vejen til arbejdspladsen. Boede du fx tæt på eller lang fra skolen, og var det tilfældigt eller et aktivt valg? Har du haft tjenestebolig ved eller på skolen?

Hvordan var skolebygningerne indrettet, hvilket indtryk gjorde de på dig? Også skolegården er relevant, fx om den var adskilt i pige- og drengaeafdeling, hvordan den så ud, fx om den var asfalteret, om der var

halvtag, træer, legeredskaber, vandkumme. Hvordan var sportspladsen, parkeringspladsen, cykelskurene? Toilet- og badeforhold for lærere og lærere og elever – klasseværelsens og faglokalers indretning. Lærerværelse og kontor.

Aktiviteter ud over arbejdet

Har du haft tillidshverv? Fx været tillids- eller sikkerhedsrepræsentant eller fagligt aktiv på anden vis. Hvad betød fagforeningen på din arbejdsplads? Er eller var du engageret eller aktiv uden for arbejdslivet? Fx kulturelt, politisk, socialt, religiøst, sportsligt. Har eller havde du andre interesser?

Måske har du deltaget i efteruddannelse. Hvilken, hvorfor?

Andet

Fortæl gerne om, hvad der har været det bedste/værste ved at være lærer, og hvordan dit arbejde har påvirket dit voksenliv. Hvordan fik du privatliv og arbejdsliv til at gå op? Var det og/eller er det et kald at være lærer? Eller var og er det et lønarbejde lige som alle mulige andre job? Hvordan kan man se, høre og mærke det?

Måske har du oplevet kritik af eller utilfredshed med dit arbejde eller det modsatte, ros og påskønnelse – fra elevers forældre, kolleger, skoleleder, politikere eller andre. Hvordan har det i givet fald virket på dig – hvordan har du tacklet det? Hvordan har du oplevet debatter om skoler og lærere – før og nu?

Har du kontakt til tidligere elever og kolleger i dag, fx på sociale medier?

Fortæl gerne andre ting, du finder relevant – husk, punkterne er kun til inspiration.

Du kan finde inspiration på www.kbharkiv.dk/skole, herfra kan du komme ind i flere tusind københavneres erindringer om skole i 1890-1950.

Om offentliggørelse af erindringer

Erindringer er vigtige historiske kilder for efterlevende generationer, både for den almindeligt interesserede og for historikere. Erindringer er kilder til den subjektive betragtning og til hverdagslivet, som det er meget vanskeligt at få indblik i via andre kildetyper.

Erindringer, der indsamles i projektet **Lærer for Livet** er i udgangspunktet frit tilgængeligt for alle. Nogle af erindringerne publiceres på internettet. Du skal som erindringskriver på én gang give en ærlig fremstilling af dine egne oplevelser og tage skyldigt hensyn til andre i din fremstilling.

Du er velkommen til at skrive om både glæder og sorger, venskaber og konflikter, men vær opmærksom på, at erindringerne skal kunne offentliggøres uden at enkeltpersoner eventuelt hænges ud.

Vi anbefaler, at du anonymiserer personer, som du eventuelt vil skrive noget negativt eller følsomt om.

I nogle tilfælde kan erindringer indhold have en sådan karakter, at de ikke bør være umiddelbart frit tilgængelige. Det kan være omtale af andres private forhold, særligt hvis der er tale om noget ufordelagtigt.

I sådanne tilfælde kan erindringskriveren bede det modtagne arkiv om at klausulere erindringen, så beretningen kun bliver tilgængelig efter arkivlovens regler.

Arkivet kan vejlede dig, hvis du er i tvivl om, hvorvidt dine erindringer bør klausuleres.

Afl levering af din erindring

Husk at skrive navn, adresse og e-mail på erindringerne, og meget gerne nogle korte oplysninger om dig selv.

Send din erindring som vedhæftet fil til et (det lokale) arkiv der deltager i Lærer for Livet. Listen over deltagende arkiver findes på www.skole200.dk/lfl